ROZHODNUTIE KOMISIE (EÚ) 2023/748

z 11. apríla 2023,

ktorým sa stanovujú podrobné pravidlá uplatňovania nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1367/2006, pokiaľ ide o žiadosti o vnútorné preskúmanie správnych aktov alebo nečinností

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1367/2006 zo 6. septembra 2006 o uplatňovaní ustanovení Aarhuského dohovoru o prístupe k informáciám, účasti verejnosti na rozhodovacom procese a prístupe k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia na inštitúcie a orgány Únie ([1]), a najmä jeho článok 11 ods. 2 a článok 11a ods. 2,

keďže:

(1) V nariadení (ES) č. 1367/2006 sa stanovujú pravidlá na uplatňovanie ustanovení Aarhuského dohovoru v rámci inštitúcií a orgánov Únie.

(2) V hlave IV uvedeného nariadenia sa uvádzajú ustanovenia o vnútornom preskúmaní správnych aktov a nečinností.

(3) Článkom 11 ods. 1 článkom 11 ods. 1a nariadenia (ES) č. 1367/2006 sa stanovujú kritériá a podmienky oprávňujúce mimovládne organizácie a iných príslušníkov verejnosti požiadať o vnútorné preskúmanie na úrovni Únie v súlade s jeho článkom 10, pričom transparentné a dôsledné uplatňovanie týchto kritérií a podmienok si vyžaduje podrobné pravidlá týkajúce sa dokumentácie, ktorá sa má predložiť spolu so žiadosťami, výpočet lehôt na odpoveď na žiadosti a spoluprácu medzi inštitúciami a orgánmi Únie.

(4) Podľa článku 11a ods. 2 nariadenia (ES) č. 1367/2006 Komisia v záujme transparentnosti a účinného vybavovania prípadov zriadila online systém s cieľom, aby sa všetky žiadosti adresované Komisii predkladali prostredníctvom tohto systému. Týmto nie je dotknuté žiadne budúce rozhodnutie iných inštitúcií a orgánov Únie, ktoré môžu v budúcnosti takisto zriadiť online systémy na prijímanie žiadostí o vnútorné preskúmanie.

(5) Na spracúvanie osobných údajov, ktoré vykonáva Komisia v rámci uplatňovania tohto rozhodnutia, sa uplatňuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1725 ([2]). Je vhodné objasniť, že Komisia sa v súvislosti so spracúvaním osobných údajov na online platforme má považovať za prevádzkovateľa v zmysle nariadenia (EÚ) 2018/1725.

(6) V súlade s článkom 42 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2018/1725 sa uskutočnili konzultácie s európskym dozorným úradníkom pre ochranu údajov, ktorý 17. februára 2023 vydal formálne pripomienky.

(7) Nariadenie (ES) č. 1367/2006 je zmenené nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1767 ([3]). Zmena článku 11 ods. 1 nariadenia (ES) č. 1367/2006 sa uplatňuje od 29. apríla 2023. Toto rozhodnutie by sa preto malo uplatňovať od rovnakého dátumu.

([1]) Ú. v. EÚ L 264, 25.9.2006, s. 13.

([2]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1725 z 23. októbra 2018 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov inštitúciami, orgánmi, úradmi a agentúrami Únie a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 45/2001 a rozhodnutie č. 1247/2002/ES (Ú. v. EÚ L 295, 21.11.2018, s. 39).

([3]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1767 zo 6. októbra 2021, ktorým sa mení nariadenie (ES) č. 1367/2006 o uplatňovaní ustanovení Aarhuského dohovoru o prístupe k informáciám, účasti verejnosti na rozhodovacom procese a prístupe k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia na inštitúcie a orgány Spoločenstva (Ú. v. EÚ L 356, 8.10.2021, s. 1).

(8) Týmto rozhodnutím sa stanovujú nové ustanovenia na zabezpečenie účinného uplatňovania nariadenia (ES) č. 1367/2006 zmeneného nariadením (EÚ) 2021/1767, a preto by sa rozhodnutie Komisie 2008/50/ES ([4]) malo zrušiť s účinnosťou od toho istého dátumu,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Obsah žiadosti o vnútorné preskúmanie

1. V žiadosti o vnútorné preskúmanie správneho aktu alebo nečinnosti v súlade s článkom 10 nariadenia (ES) č. 1367/2006:

a) sa uvedie správny akt alebo správna nečinnosť, ktorých preskúmanie sa žiada, a ustanovenia v právnych predpisoch o životnom prostredí, ktoré boli údajne porušené;

b) sa uvedú dôvody žiadosti;

c) sa poskytnú relevantné informácie a dokumentácia na podporu týchto dôvodov, pričom sa predkladajú faktické informácie alebo právne tvrdenia dostatočne závažné na to, aby vyvolali vážne pochybnosti o preskúmaní, ktoré vykonala inštitúcia alebo orgán Únie;

d) sa uvedie meno a kontaktné údaje osoby oprávnenej zastupovať žiadajúcu stranu voči tretím stranám na účely vnútorného preskúmania daného prípadu;

e) sa poskytne dôkaz o oprávnení žiadajúcej strany podať žiadosť v súlade s kritériami a podmienkami stanovenými v článku 11 ods. 1 a 1a nariadenia (ES) č. 1367/2006.

2. Žiadosť o vnútorné preskúmanie nesmie presiahnuť 50 strán [okrem dokumentov, ktoré dokazujú splnenie kritérií oprávnenosti podľa článku 11 nariadenia (ES) č. 1367/2006 a iných príloh na podporu žiadosti], pokiaľ útvary Komisie nepovažujú prekročenie tohto limitu za opodstatnené vzhľadom na zložitosť otázok uvedených v žiadosti.

3. Na účely písmena d) prvého odseku sa v prípade spoločnej žiadosti viacerých mimovládnych organizácií alebo iných príslušníkov verejnosti určí jednotné kontaktné miesto.

Článok 2

Kritériá na oprávnenie mimovládnych organizácií požiadať o vnútorné preskúmanie

1. Každá mimovládna organizácia, ktorá predloží žiadosť o vnútorné preskúmanie správneho aktu alebo nečinnosti v súlade s článkom 10 nariadenia (ES) č. 1367/2006, poskytne prostredníctvom dokumentov vymenovaných v odseku 5 tohto článku dôkaz o tom, že spĺňa kritériá stanovené v článku 11 ods. 1 uvedeného nariadenia.

2. Ak nie je možné predložiť niektoré z uvedených dokumentov z dôvodov, ktoré nemožno pripísať mimovládnej organizácii, môže táto organizácia poskytnúť dôkazy prostredníctvom iného rovnocenného dokumentu.

3. Pokiaľ z dokumentov zreteľne nevyplýva, že mimovládna organizácia je nezávislá a nezisková, predloží táto organizácia na daný účel vyhlásenie podpísané osobou, ktorá je na to oprávnená v rámci mimovládnej organizácie.

4. Ak z dokumentov jasne nevyplýva, že primárnym deklarovaným cieľom mimovládnej organizácie je podporovať ochranu životného prostredia v kontexte právnych predpisov o životnom prostredí, že existuje viac ako dva roky a aktívne sleduje tento cieľ, ani že predmet predkladanej žiadosti o vnútorné preskúmanie, patrí medzi ciele a činnosti mimovládnej organizácie, táto organizácia predloží akýkoľvek iný dokument dokazujúci splnenie tohto kritéria.

([4]) Rozhodnutie Komisie 2008/50/ES z 13. decembra 2007, ktorým sa ustanovujú podrobné pravidlá uplatňovania nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1367/2006 o uplatňovaní ustanovení Aarhuského dohovoru vzťahujúcich sa na žiadosti o vnútorné preskúmanie správneho aktu (Ú. v. EÚ L 13, 16.1.2008, s. 24).

5. Zoznam dokumentov, ktoré sa majú poskytnúť podľa odseku 1:

a) štatút alebo stanovy mimovládnej organizácie alebo iný dokument, ktorý v zmysle vnútroštátnej praxe plní rovnakú funkciu, v prípade tých členských štátov EÚ, kde vnútroštátne právne predpisy nevyžadujú alebo nestanovujú, aby mimovládna organizácia prijala štatút alebo stanovy;

b) výročné správy o činnosti mimovládnej organizácie za posledné dva roky;

c) kópiu právnej registrácie vnútroštátnym orgánom v prípade mimovládnych organizácií zriadených v krajinách, kde je plnenie takýchto postupov pre mimovládnu organizáciu podmienkou na to, aby sa stala právnickou osobou;

d) v prípade potreby informácie a dokumentáciu o tom, že mimovládna organizácia bola predtým uznaná inštitúciou alebo orgánom Únie za oprávnenú požiadať o vnútorné preskúmanie správneho aktu alebo nečinnosti v súlade s článkom 10 nariadenia (ES) č. 1367/2006; a vyhlásenie mimovládnej organizácie, že podmienky oprávnenosti sú aj naďalej splnené.

Článok 3

Podmienky stanovené v článku 11 ods. 1a prvom pododseku písm. b) nariadenia (ES) č. 1367/2006

1. Príslušníci verejnosti, ktorí sú oprávnení predložiť žiadosť o vnútorné preskúmanie správneho aktu alebo nečinnosti v súlade s článkom 10 nariadenia (ES) č. 1367/2006, poskytnú zoznam dokumentov podľa odseku 2 na podporu splnenia kritérií a podmienok stanovených v článku 11 ods. 1a prvom pododseku písm. b) uvedeného nariadenia.

2. Zoznam dokladov, ktoré sa majú poskytnúť,

a) súhrnný opis dostatočného verejného záujmu v súvislosti s predmetom žiadosti;

b) opis spôsobu, akým sa získala verejná podpora. V prípade kampane na online zber podpisov sa poskytnú podrobnosti o platforme a metódy na zabezpečenie pravosti výsledkov. Každá metóda zberu zabezpečí, aby sa vylúčili duplicitné alebo falošné zápisy, aby sa vylúčili údaje od príslušníkov verejnosti, ktorí nemajú bydlisko alebo nie sú usadení v EÚ, a aby sa poskytlo rozdelenie podľa jednotlivých členských štátov. V opise sa takisto vysvetlí, aké dôkazy sa považovali za dôkazy preukazujúce pravosť predložených dokumentov a údajov;

c) súhrnný opis rozsahu verejnej podpory žiadosti vrátane konkrétne počtu osôb, ktoré ju podporujú, s rozdelením podľa členských štátov, ktorým sa preukazuje, že žiadosť podporuje najmenej 4 000 predstaviteľov verejnosti, ktorí majú bydlisko alebo sú usadení v najmenej piatich členských štátoch, pričom aspoň 250 predstaviteľov verejnosti pochádza z každého z týchto členských štátov.

3. Za každého podpisovateľa, ktorý je fyzickou osobou, sa poskytujú tieto informácie:

a) dôkaz podpisu;

b) meno a priezvisko;

c) adresa a členský štát bydliska;

d) potvrdenie splnenia požiadavky na minimálny vek (v závislosti od požiadaviek členského štátu bydliska na výkon práva voliť vo voľbách do Európskeho parlamentu).

4. Za každého podpisovateľa, ktorý je organizáciou, sa poskytujú tieto informácie:

a) dôkaz podpisu;

b) názov organizácie;

c) adresa a členský štát sídla;

d) číslo vo vnútroštátnom registri;

e) meno a priezvisko zástupcu a jeho titul.

5. Inštitúcia a orgán Únie, ktorým bola žiadosť predložená, použijú osobné údaje poskytnuté podľa odsekov 3 a 4 len na overenie toho, či žiadajúce strany spĺňajú kritériá a podmienky stanovené v článku 11 ods. 1a prvom pododseku písm. b) nariadenia (ES) č. 1367/2006, a tieto údaje vymažú rok po predložení žiadosti, pokiaľ nie je splnenie kritérií oprávnenosti sporné, pričom v takom prípade sa osobné údaje môžu uchovávať až do vyriešenia takéhoto sporu.

Článok 4

Zastupovanie mimovládnou organizáciou alebo právnym zástupcom

1. Ak sú mimovládne organizácie alebo iní predstavitelia verejnosti zastúpení mimovládnou organizáciou, uplatňuje sa článok 2 tohto rozhodnutia.

2. Ak sú mimovládne organizácie alebo iní predstavitelia verejnosti zastúpení advokátom, žiadosť musí obsahovať dokumenty a údaje preukazujúce, že právny zástupca je oprávnený vystupovať v konaní pred súdom členského štátu. Tieto dokumenty môžu zahŕňať osvedčenie vydané advokátskou komorou v členskom štáte alebo akýkoľvek iný dokument, ktorý podľa vnútroštátnej praxe plní rovnakú funkciu. Právny zástupca poskytne aj splnomocnenie, ktoré preukazuje, že je oprávnený zastupovať svojho klienta.

Článok 5

Posúdenie oprávnenia požiadať o vnútorné preskúmanie

1. Dotknutá inštitúcia alebo orgán Únie overí, či osoby, ktoré predložili žiadosť, a ich zástupcovia spĺňajú kritériá alebo podmienky stanovené v článku 11 ods. 1 a 1a nariadenia (ES) č. 1367/2006, pričom na tento účel posúdia informácie poskytnuté v súlade s týmto rozhodnutím.

2. Ak na základe informácií poskytnutých v súlade s týmto rozhodnutím dotknutá inštitúcia alebo orgán Únie nemôže v plnej miere posúdiť, či sú splnené kritériá a/alebo podmienky, požiada žiadajúcu stranu o dodatočnú dokumentáciu alebo informácie, a to v primeranej lehote, ktorú stanoví dotknutá inštitúcia alebo orgán Únie a ktorá nesmie presiahnuť 30 dní. Počas tohto obdobia sa lehoty stanovené v článku 10 nariadenia (ES) č. 1367/2006 pozastavujú.

3. Dotknutá inštitúcia alebo orgán Únie môže v prípade potreby konzultovať s príslušnými vnútroštátnymi orgánmi v ktoromkoľvek členskom štáte Únie s cieľom overiť a posúdiť informácie poskytnuté dotknutou mimovládnou organizáciou alebo právnym zástupcom, pokiaľ ide o kritériá oprávnenosti stanovené v článku 11 nariadenia (ES) č. 1367/2006. Počas tohto obdobia konzultácií, ktoré nesmie presiahnuť 30 dní, sa lehoty stanovené v článku 10 nariadenia (ES) č. 1367/2006 pozastavujú.

Článok 6

Administratívna spolupráca

Inštitúcie alebo orgány Únie navzájom spolupracujú, aby zabezpečili transparentné a dôsledné uplatňovanie tohto rozhodnutia.

Článok 7

Predkladanie žiadostí o vnútorné preskúmanie Komisii

1. Žiadosti o vnútorné preskúmanie správneho aktu alebo nečinnosti v súlade s článkom 10 nariadenia (ES) č. 1367/2006 adresované Komisii sa predkladajú len prostredníctvom online systému na prijímanie žiadostí o vnútorné preskúmanie, ktorý je verejne prístupný na webovom sídle Komisie.

2. V prípade žiadostí o preskúmanie, ktoré sa predkladajú Komisii podľa článku 11 ods. 1a prvého pododseku písm. b) uvedeného nariadenia, sa podpisy zbierajú prostredníctvom online systému poskytnutého Komisiou (EU-Survey) a podľa usmernenia a metodiky poskytnutých Komisiou. Tým nie je dotknutá možnosť žiadajúcej strany zbierať vlastnoručné podpisy. V takom prípade žiadajúca strana informácie požadované podľa článku 3 tretieho a štvrtého odseku tohto rozhodnutia digitalizuje a predkladá ich prostredníctvom online systému na prijímanie žiadostí o vnútorné preskúmanie.

Článok 8

Zrušenie

Rozhodnutie 2008/50/ES sa zrušuje.

Článok 9

Nadobudnutie účinnosti a uplatňovanie

Toto rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Uplatňuje sa od 29. apríla 2023.

V Bruseli 11. apríla 2023

Za Komisiu
predsedníčka
Ursula VON DER LEYEN